

BRAM BAKKER

Psychiater Bram Bakker (55) buigt zich elke maand over onze geestelijke gezondheid.

Medische missers

Een bekende uitdrukking luidt: 'Waar gehakt wordt vallen spaanders.' Zo weten we dat er bij iedere medische ingreep ook risico's bestaan op ongewenste bijeffecten. In therapieland spreken ze liever over een interventie dan over een ingreep, maar altijd bestaat de kans op onbedoelde uitkomsten van een behandeling. Ook ieder geneesmiddel heeft bijwerkingen.

In de geneeskunde wordt het lichaam vaak benaderd alsof het een machine is. Artsen zijn dan de spreekwoordelijke monteurs, die moeten zorgen dat het apparaat blijft functioneren. Of die een haperend lichaam weer aan de praat moeten proberen te krijgen.

Iedereen die weleens met een auto naar de garage ging voor een reparatie begrijpt de overeenkomsten tussen een automonteur en een dokter. Als klant mag je erop vertrouwen dat ze beiden hun uiterste best doen jou met hun professionele deskundigheid van dienst te zijn. En gelukkig gaat het meestal goed. Maar iedere professional maakt weleens een fout.

Maar op een fout van de dokter wordt vaak veel heftiger gereageerd dan wanneer je auto na een garagebeurt nog steeds niet goed functioneert. Begrijpelijk, want ons lichaam is ons grootste goed, en op de grens van leven en dood is iedere fout van grote betekenis.

Dokters gaan vaak zwaar in het defensief als ze worden aangesproken op mogelijke fouten.

Waarschijnlijk speelt hun gevoel dat er wordt getwijfeld aan hun goede bedoelingen daar een belangrijke rol in. Dagelijks worden er rechtszaken gevoerd en klachten bij

medische tuchtcolleges ingediend. Klaagrecht is een groot goed, dat vinden ook de meeste artsen. Maar tegelijkertijd zouden er veel minder procedures zijn als er bij patiënten meer begrip zou bestaan voor het feit dat ook dokters fouten maken, en diezelfde artsen dit ook eens ruimhartig zouden erkennen.

Ik zou ook weleens willen klagen over 'foute' patiënten

Aan welgemeende excuses hebben beide partijen veel meer dan aan een berisping van het medisch tuchtcollege of een zakje geld als compensatie voor leed dat met geen enkel bedrag ongedaan kan worden gemaakt. Pijn en verdriet kun je niet afkopen met een cheque, en fouten draai je er al helemaal niet mee terug.

Het zou ons aller streven moeten zijn om met veel meer begrip met elkaar om te gaan in plaats van te denken in partijen met tegenstrijdige belangen. Die zijn er namelijk niet: iedereen wil dat de patiënt zo goed mogelijk wordt geholpen. Niet meer, maar zeker ook niet minder.

Er zijn patiënten die het bloed onder mijn nagels vandaan halen. Ik fantaseer weleens over een tuchtcollege voor 'foute' patiënten. Ga ik daardoor beter functioneren? Nee natuurlijk. We moeten gezondheid zien als een gezamenlijk doel, en de keren dat we iemand niet kunnen genezen als onvermijdelijke ellende. Daar worden we allemaal 'beter' van...

BRAM BAKKER
F